

Wayishlach – Genesis 32:3 – 36:43

Aliyah 3 – Genesis 32:31(30) – 33:5

In de tweede *aliyah* konden we lezen dat **Jakob streed met God**, in mensengedaante. Hij streed dus met Yeshua. En hij overwon. Yeshua had zich in zijn liefde nederig en kwetsbaar opgesteld en Jakob won het van Hem. Jakob verkreeg hiermee de zegen. Dit had echter wel een prijs, want tijdens het gevecht raakte Yeshua Jakobs heup aan, zodat het ontwricht werd. Hierdoor liep hij na het gevecht mank. Jakob moest zijn eigen, mannelijke kracht inleveren om de zegen van Yeshua te verkrijgen. We gaan daar zo nog verder op in.

Deze derde *aliyah* begint met de stelling dat Jakob de plaats van de worsteling de naam **Pniël** gaf. De betekenis van deze naam is '**Gezicht van God**'. Jakob zei daarbij: '*Ik heb God gezien van gezicht tot gezicht en mijn ziel is gered*'. Dit stelt ons voor de vraag of je als mens Gods gezicht kunt zien en in leven kunt blijven. Er zijn een aantal Bijbelgedeeltes die dit tegenspreken. Laten we ze bekijken.

In Exodus 33 vraagt Mozes of hij de heerlijkheid van God mag zien. God antwoordt hier het volgende op:

*U zou Mijn gezicht niet kunnen zien, want **geen mens kan Mij zien** en in leven blijven. Ook zei de Heer: 'Zie, hier is een plaats bij Mij, waar u op de rots moet gaan staan. En het zal gebeuren, als Mijn heerlijkheid voorbijtrekt, dat Ik u in een kloof van de rots neer zal zetten en u met Mijn hand zal bedekken totdat Ik voorbijgegaan ben. En zodra Ik Mijn hand wegneem, zult u Mij van achteren zien, maar Mijn gezicht zal niet gezien worden.*

Dit lijkt duidelijke taal. Hoewel Mozes heel dicht bij God mocht komen, kon hij niet daadwerkelijk het gezicht van God zien. Geen mens kan namelijk in leven blijven, wanneer hij of zij het gezicht van God ziet. Zo staat er ook geschreven in 1 Johannes 4:12:

Niemand heeft ooit God gezien. *Als wij elkaar liefhebben, blijft God in ons en is Zijn liefde in ons volmaakt geworden.*

Hoe kan Jakob dan toch zeggen dat hij God van gezicht tot gezicht gezien heeft en in leven is gebleven? Om dit te kunnen begrijpen is het belangrijk om naar Johannes 1:18 te bladeren:

Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, Die in de schoot van de Vader is, Die heeft Hem ons ontvouwd / de weg naar Hem gewezen (eksègeomai).

Niemand kan daadwerkelijk God zien, maar in **Yeshua** heeft **God een gestalte aangenomen**, die wij van gezicht tot gezicht kunnen zien. Als wij Yeshua zien dan wordt God voor onze ogen ontvouwd of getoond. Yeshua wijst de weg naar Vader, zodat wij God kunnen zien. In Johannes 14:9 zegt Yeshua dit expliciet, wanneer hij zegt tegen Filippus: *Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien.* Jakob heeft God van gezicht tot gezicht gezien. Hij worstelde namelijk met Yeshua, de menselijke gedaante die God aanneemt om ons van gezicht tot gezicht te kunnen zien. Hij is ook de Engel van het Aangezicht, die de Naam en identiteit van God Zelf draagt. In Hem ontmoeten wij God van gezicht tot gezicht.

Jakob roept na de ontmoeting met Yeshua uit: *'Ik heb God gezien van gezicht tot gezicht en mijn ziel is gered'*. Hiermee geeft hij niet alleen aan dat hij in leven is gebleven, maar hij zegt dat zijn ziel is gered. Dit is precies wat er gebeurt, wanneer wij Yeshua van gezicht tot gezicht ontmoeten en de zegen van Hem verkrijgen. Dan wordt onze ziel gered. We ontvangen eeuwig leven. Zelfs als ons **geloofsleven als een worsteling** voelt, mogen we weten dat we bij Yeshua aan het juiste adres zijn. Als we de strijd met Hem aangaan, totdat Hij ons zijn zegen geeft, zal onze ziel gered zijn. Als we weglopen uit de strijd en Hem de rug toekeren, is dat een ander verhaal. Geef dus niet op, maar **grijp Yeshua vast**, totdat je de geloofszekerheid en zegen van Hem ontvangt.

Vervolgens wordt ons verteld dat **Jakob mank liep** na het gevecht met Yeshua. Yeshua had hem aangeraakt op de heup. Deze aanraking reikt echter nog veel dieper. Jakob wordt hier aangeraakt in zijn **mannelijke kracht**. De heup geeft het lichaam stabiliteit en kracht. Ook is het heupgebied de plaats vanwaar men nageslacht voortbrengt. Jakob wordt in het centrum van zijn mannelijke kracht geraakt.

Dit is ook zichtbaar in zijn levensverhaal. De worsteling bij de Pniël betekent namelijk een **keerpunt in zijn leven**. Vóór deze worsteling **bouwde** Jakob zijn familie en zijn bezit op. Hij kreeg vrouwen, steeds meer kinderen en een groeiende kudde dieren. Dit alles bouwde hij op buiten het Beloofde Land. Maar ná de worsteling bij Pniël begint Jakob alles één voor één te **verliezen**. Eerst wordt zijn dochter Dina verkracht. Vervolgens sterft Debora, de voedster van zijn moeder Rebekka. Dan sterft Rachel, zijn meest geliefde vrouw, bij het baren van Benjamin. Vervolgens sterft zijn vader Izak. Daarna raakt hij zijn geliefde zoon Jozef kwijt. Ook zijn zoon Juda trekt voor een tijd weg. Er komt honger in het land, zodat ze wanhopig om koren moeten smeken in Egypte. Ook raakt Jakob tijdelijk nog Simeon kwijt en moet hij Benjamin tenslotte mee laten gaan naar Egypte. Dit alles overkwam Jakob **in het Beloofde Land**. Hij werd daar bepaald niet gezegend. Hoewel Jakob in Egypte zijn zoons weer terugkreeg, moest hij daar uiteindelijk in ballingschap sterven.

Dit laat zien dat **Jakobs kracht gebroken** was na de worsteling met Yeshua. En je kunt je afvragen waarom Jakob nu juist in het Beloofde Land alles moest verliezen. Zou God hem in het Beloofde Land niet juist moeten zegenen? Toch denk ik dat God Jakob dichter nabij was in het Beloofde Land dan daarbuiten. Ik vermoed dat God Jakob wilde leren om niet op zijn familie en bezit te vertrouwen, maar op God Zelf. God was aan het sleutelen aan Jakobs **karakter**, zijn leven lang.

Dat wordt ook duidelijk als we de volgende verzen van de huidige *parshah* goed tot ons door laten dringen. In Genesis 33:1-2 staat dat Jakob na de nachtelijke worsteling zijn broer Ezau aan ziet komen met 400 mannen. En wat doet hij? Hij verdeelt zijn kinderen over zijn vrouwen en plaatst de slavinnen vooraan, daarachter Lea en **daarachter Rachel en Jozef**. Hij plaatst zijn voorkeursvrouw Rachel en zijn voorkeurszoon Jozef dus achteraan, op de meest veilige plaats. Zelf gaat hij weliswaar vooruit om Ezau te ontmoeten, maar het is maar al te duidelijk hoe de zaken ervoor staan. Rachel en Jozef wil hij **koste wat het kost behouden**. Het zijn echter bij uitstek Rachel en Jozef die Jakob in het Beloofde Land gaat **verliezen**. Waarom nu juist hen?

Yeshua heeft dit eeuwen later uitgelegd aan zijn leerlingen. Hij zei in Lukas 9:24: *Want wie zijn leven wil behouden, die zal het verliezen; maar wie zijn leven verliezen zal omwille van Mij, die zal het behouden.*

Jakob wilde koste wat het kost Rachel en Jozef behouden en daarom verloor hij hen. Deze houding staat in schril contrast met **Abraham**, die zijn zoon **Izak gewillig op het altaar** legde om hem aan God te offeren. Abraham gaf zijn geliefde zoon op voor de Heer. Hij verloor hem aan God en ontving hem terug, als uit de dood (Hebreeën 11:17-19). Wie krampachtig aan zijn eigen leven, familie en verworvenheden vasthoudt, zal deze verliezen. Maar wie alles overgeeft aan de Heer en verliest aan Hem, die zal het behouden.

Jakob heeft zijn **leven lang geworsteld** met zijn voorkeur voor Rachel. God had hem al eerder een mogelijkheid gegeven om hierin verder te komen, toen Hij Rachels baarmoeder sloot en die van Lea opende. Jakob leerde zijn les echter niet. Ook door de dood van Rachel pakte hij deze les niet. Zijn voorkeur voor Rachels zoon Jozef leidde tot jaloezie bij de broers en zorgde ervoor dat hij Jozef ook kwijtraakte. Vervolgens werd Benjamin, de andere zoon van Rachel, zijn lieveling. Tot het laatst toe heeft Jakob met dit probleem geworsteld in zijn leven. Als hij zijn zoons in Egypte gaat zegenen, wil hij als eerste Jozefs zonen zegenen en tot zijn eigen zonen aannemen. Hij refereert daarbij aan het sterven van Rachel, in Genesis 48:7. Het is alsof hij daar nog steeds compensatie voor zoekt. Pas na het zegenen van Jozefs zonen, zegent hij al zijn eigen zonen.

Ik denk dat Yeshua Jakob zo graag wilde leren om hier los van te komen. Maar deze les is te moeilijk geweest voor Jakob. Hij had **zoveel meer vrijheid en zegen** kunnen ervaren, als hij zijn eigen voorkeuren had opgegeven en zijn leven helemaal over had gegeven aan God. Hoewel Jakob deze les tijdens zijn leven niet pakte, **bleef God hem trouw**. Uit hem kwam het volk van de Israëlieten voort. De zegen ging over op zijn nageslacht. Dit laat Gods onmetelijke trouw zien, zelfs als wij soms lessen niet (kunnen) pakken. Toch blijft staan dat onze keuzes veel zegen kunnen wegnemen of juist kunnen opleveren in ons leven. Willen wij ons leven in **volledige overgave aan God** en vertrouwen op God leven? Of behouden we liever onze eigen voorkeuren hier en daar? Geloven we dat God het beste voor ons leven wil en dat Hij ons wil zegenen? Dat Hij er niet op uit is om ons alles af te nemen, maar om ons juist alles te schenken? Hoe staat het met ons geloof?

Uiteindelijk is het voor ieder mens zo dat we dingen opbouwen in het leven, maar dat er ook een fase aanbreekt, waarin we weer zaken gaan kwijtraken. Wij zijn naakt ter wereld gekomen en kunnen ook niets daaruit meenemen bij onze dood. Het enige wat wij meenemen zijn de **hemelse schatten**, die wij bij God verzameld hebben. Stellen wij ons vertrouwen op onze aardse verworvenheden, die we op een dag kwijtraken? Of op de hemelse schatten?

Direct na Jakobs **worsteling met Yeshua**, volgt de **ontmoeting met Ezau**. Die ontmoeting valt enorm mee. Met Ezau volgt er helemaal geen worsteling of strijd. Jakob en Ezau vallen elkaar zelfs om de hals en huilen. In vers 10 zegt Jakob zelfs over deze ontmoeting dat het zien van Ezau's gezicht voor hem was alsof hij Gods gezicht zag en geaccepteerd werd. Dit is een duidelijke echo van Genesis 32:31(30). Jakob zag Gods gezicht en zijn ziel werd gered. Jakob zag Ezau's gezicht als Gods gezicht en werd aanvaard. Dit laat zien dat de beide ontmoetingen nauw verweven zijn met elkaar.

De zegen die Jakob van Yeshua verkreeg, had betrekking op de confrontatie met zijn broer Ezau. Toen Yeshua in het donker met Jakob vocht, kon Jakob Hem gemakkelijk voor Ezau hebben aangezien. En in het gezicht van Ezau zag Jakob Yeshua's gezicht.

Dit laat zien dat **Yeshua** soms aan ons **verschijnt in onze worstelingen** met familieleden of anderen. Soms komt Yeshua ons tegemoet als een tegenstander, juist door een familielid of een nauwe verwante heen. Ezau had het volste recht om boos te zijn op Jakob, omdat hij hem de eerstgeboortezegen had ontfroefd. In Ezau wordt Jakob geconfronteerd met zijn eigen tekorten en fouten. Het is belangrijk om **van onze conflicten te leren**. Hoeveel fouten er ook bij de ander liggen, je kunt je altijd bekeren van je eigen aandeel in het conflict. Zo kun je leren van je fouten. Yeshua confronteert jou met bepaalde lastige zaken in je leven om daarvan te leren, zodat je een mooier en completer mens wordt.

Natuurlijk kan dit niet zomaar op elk willekeurig conflict toegepast worden. Ook satan stuurt vijanden op ons pad, als wij met Yeshua gaan wandelen. Maar laten we in elk geval altijd de **mogelijkheid toetsen** voor onszelf en in gebed, of God niet bepaalde conflicten op ons pad heeft gebracht om daarvan te leren. Het kan zijn dat wij eigenlijk met God Zelf aan het worstelen zijn, zonder dat wij dat doorhebben. Dat zet de zaken in een ander licht.

We zien bij Pniël dat **Yeshua** de strijd van Ezau **overneemt** en deze uitvecht met Jakob. Jakob moest eerst een les leren, voordat hij zijn broer onder ogen kon komen. Dit hielp, want uiteindelijk was de daadwerkelijke confrontatie met Ezau niet eens meer nodig. Yeshua had het hart van Ezau al zacht gemaakt.

Zo kunnen wij ook met onze worstelingen en conflicten naar God toegaan. Sommige conflicten zullen we daadwerkelijk met anderen uit moeten vechten. Andere conflicten kunnen we misschien al **met God uitvechten** in gebed, waarna God Zelf in een uitkomst voorziet voor het aardse conflict met mensen.

Waarom nam Ezau **400 mannen** mee? De laatste letter van het Hebreeuwse alfabet heeft de letterwaarde 400. Dit is de **letter tav**. Deze werd oorspronkelijk als **een kruis** geschreven. Deze letter staat ook symbool voor het **sterven aan jezelf**. Jakob moest in deze confrontatie met Ezau en Yeshua leren om te sterven aan zichzelf. Zo leren wij ook te sterven aan onszelf, zodat we op mogen staan in het nieuwe leven, wat God ons wil geven. **Yeshua** is ons hierin voorgedaan. Hij heeft de Weg gebaad doordat Hij letterlijk stierf aan het kruis. Hij baande de weg door de dood heen, zodat wij kunnen sterven aan het oude leven en op kunnen staan in een nieuw leven, samen met Yeshua. Wat een heerlijk wonder! Laten we het oude leven dan ook daadwerkelijk afleggen, ook als dit betekent dat we onze eigen voorkeuren op het altaar moeten leggen. Dit zal ons uiteindelijk veel zegen opleveren, voor onszelf en onze omgeving.

Wat hebben we nu geleerd?

1. In Yeshua kunnen wij God van gezicht tot gezicht zien en in leven blijven
2. Als jouw geloofsleven een worsteling is: grijp Yeshua vast en je ziel wordt gered!
3. Wat jij koste wat het kost wilt behouden, zul je verliezen
4. Als je jouw leven verliest aan Yeshua, zul je het behouden
5. Dit vraagt een leven van geloof, vertrouwen en overgave
6. Richt je op de hemelse schatten en niet op de aardse, die voorbijgaan
7. Yeshua komt jou soms tegen in worstelingen en conflicten om jou een les te leren
8. Ook als je lessen niet leert, blijft God trouw aan jou (als je niet wegloupt van Hem)
9. Sterven aan jezelf levert grote vrijheid en zegen op, voor jou en je omgeving